

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON NOKIAN YHDISTYS ry.

TOIMINTAKERTOMUS 2023

1. Yleistä toiminnasta

Suomen Luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistyksellä on takanaan jälleen toiminnan täyteinen ja tuloksellinen toimintavuosi. Yhdistyksemme toiminnassa on vakiintunut kolme keskeistä linjaa. Käytännön luonnonsuojelutyö, johon sisältyvät muun muassa eri puolilla Nokiaa suoritettut talkoot uhanalaisten elinympäristöjen suojelemiseksi. Luontoon ja ympäristöön liittyvää valistustyötä teemme erilaisten retkien ja tilaisuuksien muodossa. Nokialaista luontoa puolustamme seuraamalla Nokian kaupungin maankäyttöä ja kaavoitusta ja laatimalla mielipiteitä kaavaluonnoksiin. Nokia sijaitsee Pirkanmaan kasvukeskuksessa, joten painetta tonttimaan kaavoitukselle tulee olemaan myös tulevaisuudessa. Ympäristön lisäksi myös paikkakunnan perinnemaisemat ovat suuressa vaarassa kadota kokonaan.

Luonnonsuojelun ja ympäristön kannalta vuotta leimasivat muutamat edistysaskeleet, kuten esimerkiksi kansainvälinen yhteistyö luontokadon hidastamiseksi. Meillä Suomessa saatiin muutamia hyviä luontouutisia muun muassa edistysaskelista naalin ja saimaannorpan suojelussa. Samaan aikaan kuitenkin ilmastonmuutos etenee vauhdilla ja vuosi 2023 oli jälleen mittaushistorian kuumin. Esimerkiksi Välimeren alueella kuumuus alkaa jo vaikeuttaa ruoantuotantoa.

Toivoa tilanteeseen luo YK:n ilmastokokouksessa Dubaissa tehdyt historialliset päätökset: 196 maata hyväksyi kirjauksen, joka tähtää fossiilisista polttoaineista luopumiseen koko maailmassa ja lisäksi päätettiin käynnistää rahasto ilmastovahinkojen ja – menetysten korvaamiseksi. Päätökset ovat kuitenkin vasta lähtölaukaus todellisille toimille. Suomessa elinkeinoelämän toimijoilla on ilahduttavasti halua vihreään siirtymään ja täällä on myös huomattu vihreän siirtymän tarjoamat taloudelliset mahdollisuudet.

Valitettavasti samaan aikaan maassamme istuu hallitus, jonka kaikki ministerit eivät halua Suomen olevan ilmastotoimien eturintamassa. Hämmästyttäviä ovat herättäneet muun muassa hallituksen sekä maa- ja metsätalousministeriön into lisätä suurpetojemme metsästystä. Suomen elinkeinoelämä on lisäksi edelleen liiaksi sidoksissa luonnonvarojen holtittomaan hyödyntämiseen, joista erityisen huolestuttavia ovat liialliset metsähakkuut sekä kaivostoiminnan ympäristövaikutukset. Vesistöjä rehevöittävät maatalouden viljelymenetelmät saavat edelleen valtaosan ruoantuotannon tuesta.

Taloudellisen taantumankin keskellä ympäristön hyvän tilan ja luonnon monimuotoisuuden säilymisen tulee pysyä poliittisen keskustelun keskiössä. Kansalaisten hyvinvointi ja ympäristökysymykset eivät sulje toisiaan pois vaan tarjoavat maallemme uusia mahdollisuuksia luonnonvarojen kestäväen käytön mukaiseen tuotantoon ja ekologisesti kestäväen elämään.

Toimintavuoden aluksi julkaistiin Nokian Luonto-lehden numero 2022-2023, jonka jälleen toimitti tiedottajamme Kaarina Davis. Lehden monipuolinen sisältö ja laadukas ulkoasu herättivät myönteistä huomiota aina Luonnonsuojeluliiton keskustuomistoa myöden. Lisäksi käynnistimme yhdistyksen toiminnan kehittämishankkeen, jonka tavoitteena on turvata yhdistyksen toimintaedellytykset myös tulevaisuudessa. Vuoden aikana olemme tehneet runsaasti yhteistyötä viranomaisten ja erilaisten toimijoiden kanssa.

Jaamme luonto- ja ympäristötietoa erilaisten tapahtumien ja retkien muodossa. Tilaisuudet ovat kaikille avoimia ja maksuttomia. Niitäkin on jälleen järjestetty kunnioitettava määrä. Valistustyössä tärkeä rooli on yhdistyksen yhteydessä toimivalla Nokian Lintukoululla, jonka retkillä jaetaan nokialaisille lintutietämystä. Lisäksi yhdistyksen retkillä tutustutetaan nokialaisia lähiluonnon mielenkiintoisiin ja arvokkaisiin luontokohteisiin.

Talkootyötä ympäristön hyväksi jatkettiin. Aloitimme Pirkanmaan ELY-keskuksen tarjoamana Helmi-hankkeena Maatialan kedon ja perinnemaiseman ennallistamisen hoitamalla umpeutuvaa elinympäristöä. Helmi-hanketta toteutetaan luonnon monimuotoisuuden säilymiseen tavoitteella. Maatialan kedon hoito tehdään yhteistyössä ELY-keskuksen ja kaupungin ympäristönsuojeluyksikön kanssa. Aluetta on niitetty Nokian kaupungin toimesta 1993.

Jatkoimme Siuron palosirkan esiintymän hoitoa ja laajensimme lajin umpeutuvaa esiintymää. Esiintymän hoito on ollut yhdistyksen vastuulla vuodesta 2005 Maatialan ja Siuron hoitotalkoita tehtiin yhteistyössä nuorten syrjäytymistä ehkäisevien ryhmien YAD:n (Nuoret huumeita vastaan) ja Etappi ry:n Kuukkeli-retkikunnan kanssa. Näistä saadut kokemukset ovat olleet puolin ja toisin myönteisiä.

Utolassa hävitettiin kosteaan lehtoon levinneen vieraslaji jättipalsamin massaesiintymää talkoilla seitsemän kertaa.

Yhteistyö koulujen ja päiväkotien kanssa jatkui. Emäkosken koulun ja Nukketeatteri Niru-Narun yhteistyönä olimme tekemässä luontoaiheista nukketeatteria, jonka toteuttivat yläasteen oppilaat opettajiensa ohjauksessa. Yleisöksi kutsuttiin lähialueen päiväkotien lapsia ja ala-asteen oppilaita.

2. Hallinto, jäsenistö ja yhdistyksen kehittäminen

2.1. Hallitus

Yhdistyksen puheenjohtajana on toiminut Marko Jaakkola.

Muut hallituksen jäsenet:

Tanja Malmberg	varapuheenjohtaja
Keijo Rantanen	sihteeri
Kaija Helle	
Tiina Kauppi	
Timo Lepistö	
Tapio Perttunen	
Minna Rauhala	

Yhdistyksen taloudenhoitajana toimi Markku Kinnunen

Toiminnantarkastajina jatkoivat Sirpa Korpi ja Minna Santaoja

Varatoiminnantarkastajina olivat Timo Kervinen ja Jyrki Kaipainen

Kaarina Davis on toiminut yhdistyksen jäsensihteerinä ja tiedottajana.

Yhdistyksen hallituksella oli vuoden aikana kahdeksan kokousta, joista osa pidettiin Teams-sovelluksessa. Kokoukset pidettiin 116.1., 7.2., 24.5., 20.7., 7.9., 24.10., 7.11 ja 20.12. Lisäksi hallitus teki päätöksiä sähköpostilla ja WhatsApp-ryhmässä, jotka vahvistettiin kokouksissa.

Yhdistyksen yhteydessä toimivan Nokian Lintukoulun vetäjä Anne Viitalaakso valittiin BirdLife Suomen vuoden retkikummi.

Suomen luonnonsuojeluliitto myönsi hopeiset ansiomerkit Tapio Perttuselle ja Keijo Rantaselle heidän yli 10 vuotta jatkuneesta aktiivisesta toiminnastaan kotikuntansa luonnon ja ympäristön hyväksi.

Vuoden lopussa Kaija Helle valittiin Suomen luonnonsuojeluliiton vuoden vapaaehtoiseksi.

2.2. Yleiset kokoukset

Yhdistyksen kevätkokous 14.3.2022 klo 17:30 Nokian Tehdassaaren pääkonttorirakennuksen kokoushuoneessa.

Yhdistyksen syyskokous 21.11.2022 klo 17:30 Nokian Tehdassaaren kahvilassa. Kokouksen jälkeen vieraanamme oli Luonnonperintösäätiön suojelujohtaja Anneli Jussila, joka kertoi Luonnonperintösäätiön toiminnasta ja tuloksista ja Pepe Forsbergin kanssa julkaistusta uudesta kirjastaan Puut puhuvat.

2.3. Jäsenistö

Yhdistyksen jäsenmäärä oli vuoden 2022 lopussa oli 224 ja vuoden 2023 lopussa 244 jäsentä. Olemme vuoden aikana saaneet uusia aktiivisia jäseniä. Jäseniä kuitenkin samaan aikaan myös poistunut erilaisten syiden vuoksi.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana yhdistyksen jäsenmäärä on kaksinkertaistunut. Toivottavasti myönteinen kehitys jatkuu tulevaisuudessa.

Viime vuonna jäsenvastaava Kaarina Davis lähetti 19 sähköistä jäsenkirjettä Kilta-järjestelmän kautta. Lisäksi yhdistyksen kehityshankkeen yhteydessä olemme pohtineet uusia osallistamisen keinoja. Tästä saatiin jo esimakua vuoden 2024 järjestetyssä vapaamuotoisessa keskustelutilaisuudessa.

2.4. Edustukset

Kaarina Davis on kuulunut SLL Pirkanmaan piirin hallitukseen.

Luonnonsuojelupiirin kevät- ja syyskokouksessa yhdistystä edustivat Marko Jaakkola, Kaarina Davis ja Pauliina Leikas.

Nokian kaupungin kulttuuri- ja kansalaistoiminnan seuraparlamentissa yhdistystä on edustanut Pauliina Leikas.

Pirkanmaan ELY-keskuksen Pinsiön-Matalusjoen LIFE Revives -hankkeessa yhdistystä edustivat Marko Jaakkola varallaan Kaija Helle ja Anni Manninen.

Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueen vuosittaiseen sidosryhmäpalaveriin osallistuivat Kaija Helle ja Tiina Kauppi.

Pirkanmaan ELY-keskus kutsui Kaija Helteen Pirkanmaan LUMO-seminaariin alueelliseen tilannekatsaukseen esittelemään vieraslajien torjuntaa ja talkoilla tehtyä luonnonhoitoa.

2.5. Toimintavuoden aikana yhdistys on tehnyt yhteistyötä seuraavien tahojen kanssa

Yhteistyötä on tehty Emäkosken koulun, Etappi ry:n Kuukkeli-retkikunnan, Ilmari Räsänen säätiön, Kansalaisten kaivosvaltuuskunnan, Kokemäenjoen vesistön vesienhoitoyhdistyksen (KVVY), Kyrön Luonnon,

kaupungin kirjasto-, kulttuuri-, ja teknisen toimen puistoyksikön sekä ympäristönsuojeluyksikön, K-supermarket Löytiksen, Nokian geokätkeilijöiden, Nokian Lintukoulun ja Nokian Mammojen kanssa.

Yhteistyötä tehtiin myös Nokian Marttojen Kätevät emännät-ryhmän, Nokian Soroptimistien, Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueen, Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen (BirdLife Pirkanmaa), Sata-Hämeen Vasamien, Siuro-Seuran, Sarkolan Kylien, Siuron päiväkodin, Suomen Ladun Kolbma-kerhon, Suomen Luonnonsuojeluliiton (SLL) Ikaalisen, SLL Pirkanmaan, SLL Ylöjärven sekä Tampereen Luontoklubin, Tampereen Metsäryhmän, Tottijärvi-Seuran ja Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistyksen kanssa.

2.6. Tiedotus

Yhdistyksen tiedotukseen käytettiin jäsenkirjeitä, Instagram-tiliä, yhdistyksen verkkosivuja ja Nokian Uutisten ilmoituksia.

Vuoden alussa julkaistiin Nokian Luonto-lehti, joka on toimitettu kaikille jäsenille ja muille toimintaamme linkittyville henkilöille ja yhteisöille. Lehden toimitti tiedottajamme ja jäsenihteerimme Kaarina Davis. Taitosta huolehti Jaana Segerberg ja lehti on luettavissa myös sähköisenä. Lehden toimittamista varten saatiin avustusta Suomen Luonnonsuojeluliitolta. Lehden painos oli 1000 kappaletta.

Paikallislehti Nokian Uutiset julkaisi useita yhdistyksen toimintaa kuvaavia juttuja vuoden aikana.

6.2. ”Kivikeskun kuultavassa valossa”, kuutamoretken tunnelmia.

5.5. ”Sarpatintien kerrostalokorttelin purkamisella olisi lepakoille tuhoisat seuraukset”

15.5. ”Retkellä Otajärven rannoille.” Retkellä tutustuttiin Otajärven ympäristön luontoon ja kuultiin Otamäen kalliolle haetun louhintaluvan luontoon ja ympäristöön kohdistuvista seurauksista.

25.5. ”Esitys: Ei taloja Halimaan kallioidelle”. Halimaan kallioiden säilyminen louhinnalta ja rakentamiselta oli lähiasukkaiden ja yhdistyksen tavoitteena vuodesta 2010. Kaupunkikehityslautakunta päätti kokouksessaan 20.5. keskeyttää Halimaan osayleiskaavan valmistelun.

24.6. ”Pohjoismaisena luonnonkukkapäivänä retkeiltiin Pinsiössä ja ihasteltiin kukkakirjoa”.

6.7. ”Eroon jättipalsamista” Jutussa kuvattiin yhdistyksen ponnisteluja massaesiintymäksi levinneen vieraslaji jättipalsamin hävittämisestä.

7.8 ”Luontokato näkyy Nokialla – Aktiivien mielestä kaupungin pitäisi tehdä enemmän sen pysäyttämiseksi”.

22.8. ”Maatialanharjun ketoa hoidetaan talkoovoimin”. Kaupungin ympäristönsuojeluyksikön ja Pirkanmaan ELY-keskuksen tiedote Maatialanharjun hoidon aloittamisesta.

21.11. Syyskokouksen julkilausuma: ”Luontokato torjutaan määrätietoisella suojelulla ja maankäytöllä”

23.11. ”Kulta pysyköön siellä, missä on.” Yhdistys kumppaneineen valitti Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen Tukesin NewPeak Finlandille Pinsiöön myöntämästä malminetsintäluvasta.

14.12. Nokian Uutiset: ”Lintukoululaiset Melon uljaissa maisemissa”

2.7. Kehitystyö

Vuonna 2023 aloitimme yhdistyksen kehityshankkeen, jonka tavoitteena on taata yhdistyksen toiminnan tehokas ja laadukas jatkuminen myös tulevaisuudessa.

Kehityshankkeeseen valikoitui kolme teemaa. Perehdytysopas tehdään nopeuttamaan ja helpottamaan uusien hallitusjäsenten ja aktiivien mukaan pääsyä toimintaan. Sitä valmistelevat Kaarina Davis ja Tiina Kauppi. Tiedotusta, tiedonkulkua, viestintää ja tiedonhallintaa kehitetään toisena hankkeena. Siinä on tarkoitus kehittää edellä mainittuja asioita sujuvuuden, laadukkuuden ja selkeyden näkökulmista. Tästä hankkeesta vastaavat Anni Manninen ja Tanja Malmberg. Kolmas teema on kaavoitus, joka on keskeinen asia yhdistyksen toiminnassa. Sen kuvaamisesta hallituksellekin selkeäksi paketiksi vastaavat Kaija Helle ja Keijo Rantanen. Lisäksi päätettiin kehittää strategiatyötä ja määrittää yhdistyksen arvot.

3. Luonnonsuojelutyö

3.1. Luonnonsuojelu- ja lumo-yhteistyö

- 23.5.2023 Life Revives-hankkeen yleisötilaisuus, johon Anni Manninen ja Tiina Kauppi osallistuivat. Hankkeeseen on valittu uusi projektipäällikkö Katja Vainionpää.

- 19.6.2023 Neuvottelu ja opastus kaupungin teknisen toimen puutarhayksikölle Haaviston lehdossa. Opastimme kaupungin viittä työntekijää lehtojen olemuksen ja indikaattorikasvilajien tunnistamiseen. Kertasimme vieraslaji jättipalsamin erottamisen tuntomerkit luonnonvaraisesta lehtopalsamista ja teimme työnjakoa Utolan lehdon jättipalsamin hävittämiseksi kaupunginpuutarhuri Venla Kuuselan kanssa. Mukana olivat Kaarina Davis, Kaija Helle, Tiina Kauppi ja Anni Manninen.

- 11.7.2023 Katselmus Maatilan kedolla Pirkanmaan ELY-keskuksen projektipäällikkö Katja Vainionpään ja Nokian kaupungin ympäristönsuojelusuunnittelija Anne Hirvosen kanssa. Katselmuksessa todettiin alueen nykytila, ennallistamistyön tarpeet ja tavoitteet sekä suunniteltiin hoitotyöt ja työmenetelmät. Helmi-hankkeesta tehtiin hoitopäiväkirja ja laadittiin raportti, jotka toimitettiin viranomaisille 10.11.2023. Katselmuksessa yhdistystä edustivat hoitotyöstä vastaavat Marko Jaakkola ja Kaija Helle.

- 9.10. Life Revives-hankkeen tilannekatsaus yhteistyökumppaneille. Anni Manninen edusti yhdistystä.

24.10.2023 Siuro-Seura lähestyi yhdistystä koskien Knuutilan ja Intianlahden muinaisuoman luontopolkua. Olimme aiemmin esittäneet, että muinaisuomalle ei tehtäisi polkua alueen luontoarvojen vuoksi. Nyt polkusuunnitelmaa herätellään uudelleen ja yhdistystä on pyydetty mukaan suunnitteluun. Kaija Helle on osallistunut neuvotteluun, jossa asiaa on käsitelty. Hän esitti, että polkuhanketta koskevaan katselmukseen pyydetään ympäristönsuojelusuunnittelija Anne Hirvonen ja maankäyttöpäällikkö Kari Stenlund. Heidän kanssaan katsottaisiin, missä polku kulkisi häiritsemättä luontoa. Hallitus päätti 24.10. esittää Siuroon kulttuurihistoriallista polkua asutuskeskuksen alueelle ja katsoi, että polku Siuron venesatamasta lintutornille on riittävä matkailijoiden luontoelämykseksi.

25.10 Pirkanmaan ELY-keskuksen LUMO-seminaari GLivelabissa. Tilaisuudessa esiteltiin Pirkanmaan LUMO-ohjelmaa ja sitä, miten eri toimijat voivat osallistua LUMO-ohjelmaan. Yhdistyksen edustajana Kaija Helteeltä pyydettiin kokemuksia vieraslajien torjunnasta ja talkoilla tehdyistä hoitotöistä. Hän esitteli 50-henkiselle yleisölle ja kuudelle viranomaiselle jättipalsamin hävitystä Utolassa ja Siuron Pyymäen kedon hoitoa. Seitsemisen kansallispuistossa tehtiin luonnon ennallistamistöitä vuosina 1993-2017 Metsähallituksen

Luontopalvelun ja SLL Pirkanmaan piirin yhteisissä talkoissa. Kaija Helle esitteli 19 kertaa vetämiensä talkoiden luonnonhoitotöitä suo-ojien patoamisesta koskien kiveämiseen ja perinnemaisemien hoitoon. Korona-pandemian vuoksi katkolla olleet talkoot jatkuivat vuonna 2023.

3.2. Lausunnot ja mielipiteet

Nokian kaupungin kaavoitustoiminnan seuraaminen ja mielipiteiden esittäminen kaavaluonnoksista kuuluu yhdistyksen ydintoimintoihin. Jälleen vuoden aikana Nokian kaupunki julkisti lukuisia kaavaluonnoksia, joiden luonto- ja ympäristövaikutusten valvominen näyttää olevan yksinomaan yhdistyksemme vastuulla.

Kaavoitustoiminnan ongelmat ja puutteet ovat pysyneet entisellään. Kaavoitusta valmistellaan Nokialla hätäisesti ja huolimattomasti, kaupungin kasvusuunnitelmat painavat enemmän kuin ympäristö ja paikallinen kulttuuriympäristö. Usein mennään sieltä, ”missä aita on matalin”. Alueiden luonto- ja kulttuuriarvoihin suhtaudutaan usein virkamiesten taholta vähättelevästi ja samoin luullaan, että Nokian kaupunkia eivät koskisi valtakunnalliset ja kansainväliset luonnon- ja ympäristönsuojelun tavoitteet ja sopimukset. Vuoden aikana otimme kantaa myös muiden tahojen laatimien suunnitelmien ympäristövaikutuksiin. Näistä hankkeista merkittävin on Fingrid Oyj:n Kristiinankaupunki-Nokia voimajohtohanke.

Vuoden aikana otimme kantaa seuraaviin kaavaluonnoksiin ja kaavaehdotuksiin sekä kallion louhintaa ja malminetsintää koskeviin maa-aines- ja ympäristölupiin:

- Yhteysviranomaisen lausunto 5.1. Fingrid Oyj Kristiinankaupunki-Nokia voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta PIRELY/1786/2022. Lausuntoon on koottu tiivistelmä kuntien ja muiden viranomaistahojen lausunnoista.

24.1. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös, jolla hylätään Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) 1.10.1020 Sotkamo Silverille myöntämä malminetsintälupa Pinsiön Metsäkylässä. Lupatunnus on ML2016:0014. Sotkamo Silver Oy:n lupa on siirretty 27.1.2021 NewPeak Finland Oy:lle.

- 25.1. Vastaselitys Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle koskien valitusta Tukesin päätöksestä (1.10.2020) Sotkamo Silver Oy:n malminetsintäluvasta (ML2016:0014) alueella Metsäkylä 1, Nokia.

- Harjuniityn seisakkeen osayleiskaavaluonnosta käsiteltiin toimintavuoden aikana useaan kertaan. Harjuniityn seisakkeen osayleiskaavaluunnoksesta lähetettiin mielipide 22.2.2023.

- Vastaselitys 27.3.2023 Vaasan hallinto-oikeudelle valitukseemme, joka koskee Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 21.09.2022, § 64 myöntämää maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaista yhteislupaa kalliokiviaineksen ottoon sekä kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen ym. Nokialla. Luvan hakijana on Suomen Maa ja Kivi Oy. Valitus ja vastaselitys jätettiin Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry:n, Kyrön Luonto ry:n ja Pirkanmaan Lintutieteellinen yhdistys ry., BirdLife Pirkanmaan kanssa.

- Yhdistys on seurannut Nokia Osakeyhtiön ja Nokia-yhtiön entisen sahan ja kyllästäjän alueen maiden puhdistusta. Yhdistykseen on ollut yhteydessä Pasi Nuutila. Keijo Rantanen on ollut yhteydessä puhelimitse ELY-keskuksen Satu Honkaseen ja kaupungin ympäristöpäällikkö Raimo Tuohisaareen. Jätimme asiasta tietopyynnön kaupungille, johon myös vastattiin. Lisäksi saimme lisätietoja maan puhdistusta suorittavalta yritykseltä.

11.4. Lausunto Asemakaavan ja asemakaavan muutosluonnoksen selostus sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 13. kaupunginosassa, Linnavuoren teollisuusalueen laajentaminen.

- 2.5. Mielipide asemakaavamuutoksen selostus sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan Sarpatintien kerrostalokortteli tweb: NOK/446/05.00.02/2019. Asemakaavamuutos koskee 10. kaupunginosan kortteliä 19 sekä tie-, katu-, puisto- ja suojaviheraluetta. Kaavamuutoksen tavoitteena on purkaa nykyiset kerrostalot ja lisätä rakennusoikeutta kiinteistöillä 536-10-19-1 ja 536-10-19-2. Kerrostalojen ullakoilla elää lepakkoyhdyskunta.

- 31.7.2023 Mielipide Nokian kaupungin strategisesta yleiskaavaluonnoksesta. Strategisessa yleiskaavassa esitettyjen alueita asumista, elinkeinotoimintaa, liikennettä ja virkistysalueita koskevaa maankäyttöä varten ulottuen vuoteen 2040. Luonto on huomioitu vain olemassa olevina luonnonsuojelu-, Natura 2000- ja virkistyskäyttöön kaavoitettuina alueina. Luonnonsuojelualueille on osoitettu myös virkistyskäyttöön.

- Suomen Riistakeskus päätti 04.10.2023 antaa 14.10.2023 metsästyslain 41 A §:n mukaisen kannanhoidollisen poikkeusluvan ilvesten metsästykseseen Pohjois-Nokia-Ylöjärvellä ja Sarkolassa. SLL Pirkanmaa, SLL Nokia, SLL Ylöjärvi valittivat lain vastaisista päätöksistä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 6.11. Kaarina Davis työsti valituksia SLL Pirkanmaan piirin muutoksenhakutyöryhmässä. Suomen luonnonsuojeluliitto keräsi muutamassa päivässä 50.000 euroa jäsenyhdistysten ja luonnonsuojelupiirien hallinto-oikeuksien kuluihin.

- 2.10.2023 Lausunto Fingrid Oy:n voimajohdon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja linjausvaihtoehdoista koskien Ikaalisten, Hämeenkyrön ja Nokian kuntien alueita. Lausunto annettiin SLL Ikaalisten yhdistys ry:n, Kyrön Luonto ry:n, SLL Nokian yhdistys ry:n ja SLL Ylöjärven yhdistys ry:n yhteisenä. Lausunto vaikutti siihen, että Pirkanmaan ELY-keskus edellyttää Fingrid Oy:ltä ympäristövaikutusten arvioinnin täydentämistä.

- Tukesilta saatiin uusi päätös NewPeak Finlandille (aiemmin Sotkamo Silver) Pinsiön kaivoshankkeeseen liittyen. Tukes on 27.9.2023 antanut uuden luvan jatkaa Pinsiön malminetsintää koekaivauksia. Mukana 3.11. jätetyssä yhteisvalituksessa ovat valituksen laatija Kansalaisten Kaivosvaltuuskunta ry. sekä SLL Pirkanmaan piirin, Kyrön luonnon, SLL Nokian ja SLL Ylöjärven yhdistykset sekä kaivoshankkeen ja vaikutusalueen maanomistajat. Valitusta ei tarvinnut juurikaan muuttaa. Lisäksi on saatu tietää, että kaivosyhtiö on konkurssin partaalla.

- 15.11.2023 Aloite Pirkanmaan ELY-keskukselle Tampereen kaupungin Pinsiönharjun pohjavedenottoluvan avaamiseksi ja tarkistamiseksi Pinsiön-Matalusjoen jokihelmisimpukkakannan turvaamiseksi. Aloitteessa esitetään ELY-keskukselle vesilakia valvovana viranomaisena Tampereen kaupungin Pinsiönharjun yli 50 vuotta vanhan pohjavedenottoluvan avaamista ja tarkistamista vastaamaan nykylainsäädännön vaatimuksia siten, että vedenotto ei vaaranna uhanalaisen raakkukannan suojelua Pinsiön-Matalusjoella. Aloite lähetettiin tiedoksi Aluehallintovirastolle. Aloitteen allekirjoittivat Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry., Kyrön luonto ry., SLL Nokia ja SLL Ylöjärvi.

- Mielipide 30.11.2023 Siuro-Linnavuori-Kulju osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

- Mielipide Harjuniityn keskustan asemakaavan luonnoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettiin 29.11.2023.

- 11.12. Mielipide asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostuksesta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 13. kaupunginosassa Linnavuori; Energiahuollon alue.

- 16.12. Vastaselitys vastaselityspyyntöön Diaarinumero 2193/03.04.04.04.33/2020 (25.10.2022) koskien valitusta Tukesin päätöksestä (1.10.2020) Sotkamo Silver Oy:n malminetsintäluvasta (ML2016:0014) alueella Metsäkylä 1, Nokia.

3.2. Kenttätyö

- Siuron venesataman palosirkkatalkoot 30.7., joissa jatkettiin kedon hoitotöitä Osallistujia yli 10 henkeä. Elo- ja syyskuussa avattiin palosirkkaesiintymän keskiosan rinteeseen puustoa ja kasvustoa ja saatiin uhanalaiselle lajille 50 metriä pitkä kaistale uutta elinympäristöä.

- Utolassa suoritettiin kesän aikana jättibalsamin kitkentää seitsemän kertaa. Työstä julkaistiin juttu 7.8. Nokian Uutisten verkkosivulla ja paperilehdessä. Jutussa olivat haastateltuina Kaija Helle, Tiina Kauppi ja Anni Manninen. Lisäksi Nokian Uutisissa myös juttu luonnon monimuotoisuudesta.

- Kedon ja perinnemaiseman hoitotalkoot Maatialan harjulla 23.8. Kaija Helle ja Marko Jaakkola ovat olleet vastuuhenkilöinä ja talkoissa oli mukana kahdeksan henkeä. Uhanalaisten luontotyyppien tilaa on parannettu poistamalla puiden taimia, kitkemällä heiniä ja tekemällä lehtipuiden kaulaamista.

- Maatialanharjun kedolla tehty luonnonhoitotyötä ryhmä Kuukkelin toimesta 13.9.2023. Reipas ryhmä teki selvää jälkeä koko työpäivän. Heinikon seasta löytyi monta neliometriä silmälläpidettävää ahokissankäpälää. Marko Jaakkola kertoi, että projektin aikana syntyi idea ”talkoonuorten yhteisöstä”. Ideaa esittivät ryhmä Kuukkelin jäsenet.

- Palosirkkatalkoot Pyymäen kedolla 17.9. Talkoissa jatkettiin vuonna 2022 aloitetun hoidetun alueen laajennusta itään. Palosirkkojakin nähtiin. Työssä oli yhdeksät käsiparit.

- Siuron palosirkkaesiintymän elo-syyskuussa tehdyn raivauksen jätteen siirto ja siivoaminen oli suuritöistä. Tätä teki 1.10. kahdeksan nuoren kuntoutujan YAD:n (Nuoret huumeita vastaan) ryhmä vetäjänsä Riikka Peltolan johdolla ja Marko Jaakkolan ohjauksessa. Mainittakoon, että ryhmän jäsenet halusivat tehdä luonnonhoitoa ja kokivat tärkeään työhön osallistumisensa myönteisenä luonnon lisäksi itselleen.

4. Tapahtumat ja retket

- 9.1. Elävän metsän ilta 24.1.2023 klo 18-20 Nokia-salissa

Tilaisuudessa puhujina metsätalouden ajattelija ja emeritusprofessori Erkki Lähde ja Metsän jatkuvan kasvatuksen yhdistys ry:n puheenjohtaja Sampo Manninen. Aiheina muun muassa metsäluonnon monimuotoisuuden säilyminen ja metsien lajiston elinvoiman elvyttäminen. Alun perin tilaisuuden piti olla Nokian lukion uuden Virta-kampuksella. Osallistujia paikan päällä 50, striimauksella 49 seuraajaa. Striimiä katsottiin tilaisuuden jälkeen noin 100 kertaa.

- 4.2 2023 klo 18 Kuutamoretkei Kivikeskulle. Kuutamon kuultavassa valossa kuljetun retken oppaana Kaija Helle. Mukana oli 15 osallistujaa.

- 12.2.2023 Nokian lintukoulun ja Birdlife Pirkanmaan järjestämä koskikararetki. Oppaina olivat Anne Viitalaakso ja Jarmo Koivisto.

- 12.3.2023 Talviretki Ketaranvuoren kumpuilevalle kallioalueelle 18 retkeläisen kanssa. Oppaana Kaija Helle.

- 24.3. Jälkiretki Siuron eskareille ja päiväkodin palosirkoille viereisessä metsässä. Mukana oli 18 + 14 lasta ja viisi heidän ohjaajaansa luontokummi Kaijan Helteen johdolla.

- 2.4. klo 8 – 10 Nokian Lintukoulun tikkakävely Siurossa

- 22.4. klo 10 – 12 Nokian Lintukoulun muutontarkkailua Taivalkunnan Alasenlahdella.

- Nokian Marttojen Kätevät emännät-ryhmä oli 25.4. tutustumassa Knuutilan ympäristöön ja muinaisuuden liepeeseen. Mukana oli 14 modernia maritaa.

- Roskataluokot Edeniltä Sahanrantaan 6.5. Tapahtuman vastuuhenkilönä oli Tanja Malmberg. Osallistujia hyvin: paikalla väkeä yhteensä 64 henkilöä. Heistä geokätköilijöitä 46 ja muita 18. Lapsia mukana 9. Sää oli kylmä, mutta ei sentään lunta satanut.

- Sarkolan ja Otajärven retki 7.5. Osallistujia 45. Kaija Helteen opastamana kierrettiin kaunis järvi ja puhuttiin louhoshankkeesta. Yhdistykselle saatiin paljon kiitosta ja kehuja viime kevään toiminnasta louhoksen estämiseksi.

- Vuokkoretkellä 10.5. Ruutanalle oli yhdeksän kevään ihastelijaa. Monille keltavuokko ja pähkinäpensas olivat uusia tuttavuuksia.

- Sanna Lehtinen laati Kaija Helteen ohjaamana 13.5. partiotapahtumaan tehtävät ja kysymykset kahdelle luontoaiheiselle rastille ja olivat rasteilla vastaanottamassa 11 ryhmän tehtävien vastauksia. Siurossa järjestetyssä Sata-Hämeen vuosittaisessa tapahtumassa partiolaisia 50, johtajia ja valvoja 20.

14.5. Suomen Latu ry:n tamperelainen 14 hengen Kolbma-ryhmä tutustui Ruutanen ympäristöön ja luonnonsuojelualueeseen pitkän kaavan mukaan Kaija Helteen esitellessä luonnon ihmeitä.

- Kaija Helle on edustanut yhdistystä ja jatkanut yhteistyötä Emäkosken koulun kanssa. Yläasteen oppilaiden kanssa valmistettiin luontoaiheinen nukketeatteriesitys, jonka teemoina olivat yhteisöllisyys ja erilaisuuden hyväksyminen. ”Prinsessan taikapeili”-esityksen tekivät oppilaat, joista 20 laati käsikirjoituksen ja näytteli ja 90 valmisti nuket ja lavasteet. Hankkeen yhteydessä 28.4. neljälle 7-luokalle pidettiin kunnan luontoa avaavat luennot Emäkosken koululla. Nukketeatteriesitystä kutsuttiin katsomaan 90 Koskenmäen ja Nokian koulun ala-asteen ja Viholan päiväkodin lasta. Näytökset esitettiin neljä kertaa 23.5. ja 24.5. Katsojille järjestettiin ennakkoon näytöksen luontoteemoja avaavat retket Kehon rantalehtoon. Nukketeatterin valmistelua ohjasi viisi Emäkosken koulun opettajaa, kaksi tamperelaisen Nukketeatteri Nirunarun ammattilaista ja SLL Nokian edustaja. Esitysten vastaanotto oli osallistavaa, spontaania ja vilpitöntä.

- 21.5.2023 Yhteistyössä Nokian Mammojen kanssa ”Tehtäviä luonnossa”-retki Pitkäniemen lintulavalle. Mukana oli 18 lasta ja 19 aikuista. Retki toteutettiin Nokian Lintukoulun Anne Viitalaakson kanssa Tanja Malmbergin vastatessa tapahtumasta.

- 25.5.2023 Soroptimistien tilaama retki Luodon saareen, oppaana Kaija Helle. Katselimme kukkivia kevätesikoita ja keltavuokkoja, rapsutelimme niittyä hoitavia lampaita ja lopuksi tarinoimme nuotiolla. Mukana oli 14 hyväkuntoista soroptimistia.

- Lauantaina 27. toukokuuta Kevätretki Isojärven kansallispuistoon Itä-Pirkanmaalle. Isojärven kansallispuiston alue sisältyy Keski-Suomen kallioruhjeiden vyöhykkeen jylhään luontoon. Mukana oli 45 retkeläistä oppaanaan biologi Anne Hirvonen.

- 15.6. Kukkaretki Siuron eskareille luontokummi Kaija Helteen opastamana. Kaikki 18 eskaria tunsivat ahomansikan, voikukan ja pöriäiset. Mukana oli kolme ohjaajaa.

- 18.6. klo 11-14 Pohjoismainen luonnonkukkapäivänretki Pinsiön kohteille. Retkellä katseltiin lähdekasvillisuutta, perinnemaisemien ja penkereiden kukkaniittyjä sekä mehiläistarhaa, jossa kuultiin pörräisten merkityksestä luonnolle ja ihmisille ja kukkien merkityksestä pörräisille. Retkelle osallistui 24 luonnon ystävää. Retki tehtiin Kyrön Luonto ry:n kanssa ja oppaina olivat Pinsiön tuntija Tiina Kauppi sekä Kaija Helle.

- 20.8. Suomen Luonnonpäivänretki Etelä-Nokian rannoille. 8 osallistujaa. Tutustuttiin Viholan ja Kehon rantaluontoon ja kulttuurihistoriaan. Vetäjinä Keijo Rantanen ja Timo Tuomisto.

- 4.9. Perinteinen sieninäyttely K-Supermarket Löytiksen aulassa. Noin 100 sienistä kiinnostunutta tuli katsomaan ja kysymään sienistä. Lasse Kosonen ja Anne Hirvonen opastivat. Järjestelyistä vastasivat Kaija Helle, Tiina Kauppi, Anni Manninen ja Timo Tuomisto. Kauppias otti yhdistyksen ihmiset innokkaasti vastaan.

9.9. Nokian Lintukoulu järjesti lintumuuton seuranta Alasenlahdella 28 osallistujalle.

- 9.9. Luontokartoituksen alkeet - maastokurssi Tampereen Metsäryhmälle. Kaija Helle opasti 21 nuorelle inventoinnista innostunutta metsäryhmäläistä inventoinnin alkuun Lempäälän Tervaniemessä ja Tampereen Koipijärven luonnonsuojelualueella.

- 10.9. Sieniretki Sivakkavuorella 17:ta Nokian Marttojen Kätevät Emännät-ryhmälle. Alkusyksyn niukkana antina löydettiin kangasrouskua, suppilovahveroita, mustatorvisieniä ja kantarelleja sekä verihelttaseitikkejä värjäykseen. Loppusyksy oli ennennäkemätöntä sienten juhlaa epätavallisen runsaan sadannan vuoksi.

- 19.9. Metsäretki Siivikkalan päiväkodin pyynnöstä Siivikkalan kalloiseen metsään Kaija Helteen opastamana. Löysimme myyrien koloja, käpytikan pesäpuun ja oravan syömiä käpyjä. Mukana oli 19 5-vuotiasta lasta ja kolme heidän ohjaajaansa.

- 24.9. Retki muinaiselle Siuron Linnavuorelle Kaija Helle opasti 27 historiasta ja geologiasta kiinnostunutta osallistujaa.

- 4.10. Nokian Lintukoulun lintukuvailta ja optiikkaesittely Kerholan Polónin salissa.

- 2.11. Maailma toisin silmin -tapahtuma Nokian lukiolla. Tilaisuuteen kutsuttuna Kaija Helle vastasi 27 lukiolaiselle yhdistyksen tavoitteita, toimintaa ja saavutuksia kokeneisiin kysymyksiin.

- 18.12. Kaija Helteeltä pyydetty luento lähiluonnosta Tampereen Luontoklubille yhteisötila Arttelissa. Paikalla oli 15 kiinnostunutta, joista 8 oli alle 30-vuotiaita.